

Mariana Kabane în etnomuzicologia românească
Memoria documentului: manuscrise inedite

EDITURA
UNIVERSITĂȚII
NAȚIONALE DE
MUZICĂ
BUCUREȘTI

LAVINIA GHEORGHE

MARIANA KAHANE
ÎN ETNOMUZICOLOGIA ROMÂNEASCĂ
Memoria documentului: manuscrise inedite

Cu o prefață de Valentina Sandu-Dediu

Redactor: Vlad Ghinea
Tehnoredactor: Mihaela Damian
Copertă: Claudiu Roșiu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GHEORGHE, LAVINIA

Mariana Kahane în etnomuzicologia românească: memoria documentului: manuscrise inedite / Lavinia Gheorghe; cu o pref. de Valentina Sandu-Dediu. - București: Editura Universității Naționale de Muzică București, 2026

Conține bibliografie

ISMN 979-0-807104-20-9

ISBN 978-606-659-169-0

I. Sandu-Dediu, Valentina (pref.)

78

© Lavinia Gheorghe. Toate drepturile rezervate.
Responsabilitatea privind copyrightul și conținutul materialului inclus în acest volum revine exclusiv autorului.

Editura Universității Naționale de Muzică București, 2026
Strada Știrbei Vodă 33
010102 București, România

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE	9
MAI MULTE EXERCIȚII DE ADMIRAȚIE (VALENTINA SANDU-DEDIU)	13
MOȘTENIRE ȘI RECUPERĂRI: REPERE PENTRU ÎNȚELEGEREA ȘI INTERPRETAREA MANUSCRISELOR MARIANEI KAHANE	16
MARIANA KAHANE – SCURTĂ PRIVIRE BIOGRAFICĂ	16
ARHIVA INSTITUTULUI DE ETNOGRAFIE ȘI FOLCLOR „CONSTANTIN BRĂILOIU” – ISTORIC ȘI ORGANIZARE	21
SISTEMATIZAREA FONDULUI DE MANUSCRIS <i>MARLANA KAHANE</i> DIN ARHIVA INSTITUTULUI DE ETNOGRAFIE ȘI FOLCLOR „CONSTANTIN BRĂILOIU”	29
PARCURSUL UNUI ETNOMUZICOLOG: CÂTEVA MANUSCRISE INEDITE ALE MARIANEI KAHANE DIN ARHIVA INSTITUTULUI DE ETNOGRAFIE ȘI FOLCLOR „CONSTANTIN BRĂILOIU”	46
REPERTORIUL MUZICAL NUȚIAL DIN ȚINUTUL PĂDURENILOR, HUNEDOARA	47
DESPRE „NOUA” CREAȚIE DE CÂNTECE PROPRIU-ZISE DIN COMUNA BĂTRÂNI, JUDEȚUL PRAHOVA	58

REPERTORIUL CEREMONIAL DE ȘEZĂTOARE ȘI CLACĂ ÎN TRANSILVANIA CENTRALĂ ȘI DE NORD	69
MUZICA VOCALĂ DIN BIHOR	89
CONTURAREA UNEI METODE DE LUCRU: TEHNICI, INFLUENȚE ȘI MODELE ÎN ACTIVITATEA ȘTIINȚIFICĂ A MARIANEI KAHANE	110
TIPURI DE TRANSCRIERE MUZICALĂ LA MARIANA KAHANE	110
O BURSĂ DE STUDII ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII: UNIVERSITATEA INDIANA DIN BLOOMINGTON, UNIVERSITATEA CALIFORNIA DIN LOS ANGELES, UNIVERSITATEA CALIFORNIA DIN BERKELEY	141
CONSTANTIN BRĂILOIU – UN REPER PERMANENT ÎN ACTIVITATEA ȘTIINȚIFICĂ A MARIANEI KAHANE	151
MĂRTURII ORALE: INTERVIURI CU COLEGI ȘI COLABORATORI AI MARIANEI KAHANE	156
INTERVIU CU SABINA ISPAS	158
INTERVIU CU MARIAN LUPAȘCU.....	168
INTERVIU CU ULPIU VLAD	179
INTERVIU CU CORNELIU DAN GEORGESCU	186
INTERVIU CU ALINA CIOBĂNEL	198
MARIANA KAHANE ÎN ETNOMUZICOLOGIA ROMÂNEASCĂ. IMPRESII FINALE	203

ANEXA 1. LISTĂ CRONOLOGICĂ A LUCRĂRILOR MARIANEI KAHANE	206
ANEXA 2. TIPURI DE DOCUMENTE DIN FONDUL DE MANUSCRIS <i>MARLANA KAHANE</i> DIN ARHIVA INSTITUTULUI DE ETNOGRAFIE ȘI FOLCLOR „CONSTANTIN BRĂILOIU”	212
BIBLIOGRAFIE	230

CUVÂNT ÎNAINTE

Mă aflam în anul al treilea al studiilor de licență, la Universitatea Națională de Muzică din București, studiind muzicologia, atunci când, înțelegând înclinația și pasiunea mea însuflețită pentru folclor – pe care îl și cântam pe atunci –, profesoara mea Valentina Sandu-Dediu m-a îndrumat către un stagiul de practică în Arhiva Institutului de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”. Nu m-am gândit că momentul acela avea să schimbe cu totul parcursul meu profesional și că aveam să mă aplec imediat către domeniul etnomuzicologiei, de care m-am îndrăgostit pe loc. Grație profesorului meu de etnomuzicologie, regretatul Nicolae Teodoreanu, și cercetătoarei Mihaela Nubert-Cheșan (ambii etnomuzicologi în cadrul Institutului), am devenit la scurt timp cartograf muzical, apoi asistent de cercetare și cercetător științific în colectivul de Etnomuzicologie.

Ultimii ani petrecuți ca angajată a Institutului de Etnografie și Folclor au reprezentat pentru mine nu doar un bun prilej de a mă apropia de cultura populară, de muzicile de tradiție orală, ci și de a cunoaște și studia imensa arhivă pe care acesta o are în gestiune. Îi povestisem profesoarei Valentina Sandu-Dediu, la orele de muzicologie, despre fondul uriaș de manuscrise neinventariate care îi aparținuseră Marianeii Kahane și pe care îl găsisem în arhivă. Astfel, am acceptat fără să stau pe gânduri propunerea sa de a studia activitatea științifică a Marianeii Kahane – pe care ea însăși o admirase încă din studenție – într-un stagiul de studii doctorale. Trei ani mai târziu (decembrie, 2023), am susținut la Universitatea Națională de Muzică din București teza de doctorat, cu tema *Fondul arhivistic „Mariana Kahane”*

din Arhiva Institutului de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu” din București – tezaur documentar pentru etnomuzicologia românească, ce constituie, de altfel, baza volumului pe care îl țineți astăzi în mână.

Mariana Kahane s-a remarcat de-a lungul vieții ca o cercetătoare avizată a folclorului muzical românesc, experiențele sale multiple de teren, dar și numeroasele studii și volume care îi poartă semnătura stând mărturie pentru această afirmație. Formarea sa cu Harry Brauner, Tiberiu Alexandru, Emilia Comișel, în cadrul Conservatorului din București (1946-1952), dar și funcția de cercetător principal la Institutul de Folclor, deținută timp de peste trei decenii (1949-1981) au favorizat o evoluție profesională continuă, astăzi Mariana Kahane numărându-se printre cei mai importanți etnomuzicologi din a doua jumătate a secolului XX. Tot în acest sens trebuie menționate și stagiile sale la Universitatea Indiana din Bloomington, cu George List, dar și la Universitatea California din Los Angeles și Universitatea California din Berkeley, cu Charles Seeger și Mantle Hood (1969-1970).

Răsfoirea fondului lăsat în urmă de cercetătoare m-a surprins mai ales prin proporțiile lui. Am avut prilejul să descopăr manuscrise ale unor studii deja publicate, dar și ale unor studii care nu au cunoscut încă lumina tiparului. Meticulozitatea și calitățile sale organizatorice nu au fost greu de remarcat, fiecare manuscris fiind completat de fișe cu notițe sau cu transcrieri muzicale realizate chiar de ea – cele mai multe dintre ele în versiune sinoptică. În cercetările sale a continuat traseele lui Constantin Brăiloiu (în Oltenia subcarpatică) și ale lui Béla Bartók (în Ținutul Pădurenilor), reușind să pună în lumină aspecte inedite ale transformărilor folclorului românesc. Pe lângă cercetările pe cont propriu, Mariana Kahane este cunoscută și pentru cele realizate în colaborare cu alți colegi din generația sa. Cel mai important exemplu rămâne aici (raportându-mă numai la lucrările publicate) volumul tipărit în 1988, *Cântecul zorilor și bradului. Tipologie muzicală*¹, realizat împreună cu Lucilia Georgescu-Stănculeanu,

¹ Mariana Kahane, Lucilia Georgescu-Stănculeanu, *Cântecul zorilor și bradului. Tipologie muzicală*, Editura Muzicală, București, 1988.

pentru care li s-au acordat Premiul Academiei Române și Premiul Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România.

Procesul de sistematizare și inventariere a fondului – detaliat în primul capitol al cărții – l-am desfășurat continuu pe parcursul celor trei ani de studii doctorale, dar abordarea manuscriselor în volumul de față nu a fost exhaustivă. M-am referit – în capitolul al doilea – numai la câteva dintre studiile sale inedite (unele scrise în colaborare cu alți colegi din Institut), dar raportându-mă întotdeauna la opera sa publicată. Culegerile din Prahova, Hunedoara, Transilvania – concretizate în diferite comunicări, antologii, monografii sau tipologii muzicale – au constituit, astfel, sfera propriei mele analize.

Influența lui Constantin Brăiloiu și a metodelor lui asupra gândirii științifice a Marianeii Kahane a reprezentat, de asemenea, un punct de interes în cercetarea mea. Deseori, Mariana Kahane s-a declarat, în scrierile sale, admiratoarea și discipola lui Constantin Brăiloiu, cu toate că nu l-a cunoscut personal. Aplicarea metodelor de notație muzicală preconizate de etnomuzicolog – detaliate în capitolul al treilea –, dar și lucrările teoretice din fondul de manuscrise al Arhivei Institutului de Etnografie și Folclor, care îi sunt dedicate de Kahane lui Brăiloiu, vădesc prețuirea față de cel care a contribuit la construirea etnomuzicologiei moderne.

Portretul științific al etnomuzicologiei mi-a fost întregit de mărturiile câtorva dintre colegii și colaboratorii săi, cărora le sunt profund recunoscătoare pentru amabilitatea cu care au răspuns invitației mele. Sabina Ispas, Marian Lupașcu, Ulpuiu Vlad, Corneliu Dan Georgescu și Alina Ciobănel mi-au relatat cu căldură amintirile lor despre Mariana Kahane și m-au ajutat să înțeleg și să interpretez corect preocupările științifice sau metoda sa de lucru.

În final, cititorul va regăsi în secțiunea anexelor documente care evidențiază contribuțiile substanțiale ale Marianeii Kahane la etnomuzicologia românească: o listă a lucrărilor sale științifice, ordonate cronologic, dar și exemple de manuscrise regăsite în Arhiva Institutului. Selecția documentelor din urmă am realizat-o așa încât ele să exemplifice varietatea

manuscriselor care se regăsesc în fondul său arhivistic: fișe de observație directă, fișe de informații, transcrieri muzicale, fișe de magnetofon, fișe cu text de magnetofon; la acestea se adaugă, desigur, o mulțime de studii și volume.

*

Cartea de față reprezintă o încununare a unei strădanii de trei ani de a omagia activitatea unuia dintre cei mai importanți etnomuzicologi din a doua jumătate a veacului trecut. Sigur că ea nu ar fi fost posibilă fără sprijinul unor profesori, mentori și prieteni, către care se îndreaptă acum gândurile mele de apreciere. Toată recunoștința mea o transmit unui dascăl cum nu mulți sunt, căruia îi datorez nu doar acest volum, ci și întregul meu parcurs muzicologic, presărat cu cele mai bune sfaturi, învățăminte și critici – Valentina Sandu-Dediu. Le sunt recunoscătoare, de asemenea, profesorilor de folclor și etnomuzicologie din facultate, regretații Nicolae Teodoreanu și Speranța Rădulescu, dar și lui Costin Moisil, care mi-au deschis ochii asupra adevăratelor muzici de tradiție orală și mi-au insuflat dragostea lor față de acestea. Le mulțumesc colegilor și prietenilor mei de la Universitatea Națională de Muzică București: Ana Diaconu, Benedicta Pavel, Vlad Ghinea, Vlad Văidean, Desiela Ion, dar și celor de la Institutul de Etnografie și Folclor: Mihaela Nubert-Cheșan, Cristian Mușă, Andrada Iordache, Claudiu Roșiu, care m-au încurajat mereu cu un sfat sau un gând bun în acest demers de cercetare și publicare. Fără sprijinul și atenția deosebită ale unor profesioniști din echipa Editurii UNMB (Benedicta Pavel, Vlad Ghinea, Mihaela Damian) cartea de față nu ar fi putut vedea lumina tiparului într-o formă atât de iscusită și într-un timp atât de scurt. Nu în ultimul rând, toate gândurile mele de recunoștință se îndreaptă către familia mea, care m-a susținut și tolerat necondiționat pe tot parcursul studiilor doctorale și în acest demers editorial.

Lavinia Gheorghe
Ianuarie, 2026

MAI MULTE EXERCII DE ADMIRAIE

Cunoștințele mele etnomuzicologice nu sunt prea vaste, chiar dacă s-au fixat temeinic grație unei profesoare extraordinare, regretata Cristina Rădulescu-Pășcu. De la ea am auzit pentru prima oară de Mariana Kahane (apoi aveam să-i descopăr numele pe cutia de scrisori din blocul în care locuia bunicul meu, pe lângă Foișorul de Foc), iar, studentă fiind, am admirat cu entuziasm masiva antologie *Cântecul zorilor și bradului*, apărută în 1988. M-a captivat metoda de analiză, care semăna cu cea din semiotica muzicală, unde motivele muzicale erau aranjate pe o axă paradigmatică (așa cum fusesem învățată de un alt profesor preferat, Dinu Ciocan). Toate aceste detalii, mai degrabă anecdotice, m-au determinat să discut cu Lavinia Gheorghe, atunci când își începea stagiul doctoral, despre posibilitatea reevaluării cercetărilor Mariane Kahane. Proaspăt angajată la Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”, Lavinia a tatonat acest subiect, care s-a dovedit extrem de ofertant: exista o bogată arhivă a celei care activase peste trei decenii în Institut, iar potențialul arhivistic pentru cunoașterea etnomuzicologiei autohtone s-a dovedit remarcabil.

Nu am întâlnit mulți tineri cercetători care reușesc, pe parcursul stagiului doctoral, să publice o carte în directă legătură cu tema investigată. Lavinia a atins această performanță grație proiectului editorial câștigat în competiția studentească *Antreprenor la UNMB*. Începuse deja ordonarea arhivei Mariane Kahane la Institut, un travaliu anevoios și minuțios, și a descoperit un manuscris nevalorificat, despre cercetări de folclor în Gorj, pe urmele lui Brăiloiu. Astfel, volumul tipărit la Editura UNMB în 2022

dezvăluie mâna atentă, echilibrată și înțeleaptă a tinerei cercetătoare, devenită îngrijitor de ediție. Printre altele, valoarea didactică a acestui volum, intitulat *Muzica Gorjului de altădată*, a fost subliniată în prefața semnată de Costin Moisil, mereu vigilent și generos cu tânăra sa colegă.

Din cartea de față rezultă un portret complex de cercetător, care reflectă tangențial situația social-politică a României postbelice, dar și statutul național și internațional al disciplinei. Rigoarea dezvăluită de scrierile Marianeii Kahane este însoțită, în traseul său profesional, de inevitabilele compromisuri în descrierea „folclorului nou” din realismul socialist, de atitudinea oscilantă față de emigrare și de consecințele dificile asupra vieții sale (inclusiv excluderea din UCMR), dar și de pasiunea constantă pentru meseria aleasă. Cu siguranță, capitolul de mărturii orale întregeste – cu bune și cu rele – imaginea celei care avea un talent special de a se conecta cu informatorii de pe teren, care știa să lucreze în colaborare (cu Paula Carp și Lucilia Georgescu-Stănculeanu, de pildă) și care – toată lumea este la unison în această privință – posedă o acribie exemplară în tot ceea ce făcea.

Lavinia Gheorghe verifică temeinic date și informații, lacunare mai ales din prima parte a vieții Marianeii Kahane; survolează situația și istoricul Arhivei Institutului de Etnografie și Folclor, precum și tipurile de documente găsite în fondul ales, descrise detaliat. Mi se pare remarcabil modul în care autoarea reușește, analizând un studiu amplu și inedit, să scoată în evidență impregnarea ideologică inevitabilă a cercetărilor folclorice în epoca realismului socialist. În prim-plan rămân, desigur, analiza metodei Kahane, tipologia transcrierilor, comparațiile și confruntările dintre manuscrise și tipărituri; nu pot fi evitate, totodată, pasajele realist-socialiste și atenția critică pe care scrieri de acest fel o reclamă din partea cititorului contemporan. Lavinia se situează pe poziția potrivită, în opinia mea: nu escamotează informații, le prezintă cu eleganță și, în cele din urmă, fără a știrbi cu nimic prestigiul Marianeii Kahane. Totodată, extrem de importantă este deschiderea spre lumea mondială a disciplinei, exemplar reflectată de stagiul american al cercetătoarei (influențele primite de acolo, dar și rezervele exprimate), precum și de felul în care acesta

a modelat metodologia proprie. Nu intru într-o discuție despre notația sinoptică sau alte detalii profesionale, pe care le las spre dezbaterile colegilor mei etnomuzicologi, dar remarc, pe cât îmi stă în putință, seriozitatea analitică a autoarei și efortul său constant de a interpreta cu onestitate și cu justă balanță gândirea cercetătoarei portretizate.

Exercițiul de admirație este prezent în această carte: îl simțim în capitolul care detaliază traseul culegerilor de teren, dar și în cel despre tehnici și metode. Cred că nu greșesc dacă văd acest exercițiu de admirație extins pe mai multe generații ale etnomuzicologiei românești: Kahane față de Brăiloiu, Gheorghe față de Kahane și Brăiloiu. Una peste alta, după ce am constatat că Lavinia, la finalizarea tezei de doctorat, a găsit un model profesional, a învățat să manevreze arhive, a pătruns în profunzimile folcloristicii și etnomuzicologiei (de istorie a disciplinei, dar mai ales metodologice), a surprins contextul României postbelice și a editat o carte, efectuez acum propriul meu exercițiu de admirație. Citind teza bine metamorfozată în carte, mă impresionează un detaliu poate minor, dar elocvent pentru calitatea umană a autoarei: mulțumirile adresate (uneori peste măsură) mentorilor, dar mai ales cele destinate colegilor. Pentru mine, o asemenea dovadă de prietenie profesională înseamnă că s-a încheiat o generație de tineri muzicologi în interiorul căreia cuvintele-cheie rămân ajutorul, colaborarea și susținerea. Iată ceea ce admir.

Valentina Sandu-Dediu
Ianuarie, 2026

MOȘTENIRE ȘI RECUPERĂRI: REPERE PENTRU ÎNȚELEGEREA ȘI INTERPRETAREA MANUSCRISELOR MARIANEI KAHANE

MARIANA KAHANE – SCURTĂ PRIVIRE BIOGRAFICĂ

Mariana Kahane s-a născut la 22 aprilie 1922, în Tecuci, într-o familie de rabini – numele său inițial, până la schimbarea în Rodan și apoi în Kahane (după căsătorie), a fost Rabinovici. A absolvit Conservatorul Ciprian Porumbescu în anul 1952, la secția Pedagogie, unde s-a pregătit – pe linia folcloristicii – cu Harry Brauner, Tiberiu Alexandru și Emilia Comișel². Tot acolo a fost asistent și lector, între anii 1949 și 1955, susținând cursuri de folclor în cadrul secțiilor de compoziție, dirijat de orchestră, pedagogie, canto și regie de operă³. În interviul realizat cu etnomuzicologul Marian Lupașcu⁴ – discipol și colaborator apropiat al Marianeii Kahane – acesta mi-a relatat că, în vremurile prigoanei legionare, ea a fost exclusă din Conservatorul de stat, și trimisă la cel pentru evrei – înființat special –, apoi reprimită la cel de stat. Informația nu apare menționată în volumele biografice, și nici în memoriile de activitate redactate de Kahane⁵. Cu toate acestea,

² Viorel Cosma, *Muzicieni din România. Lexicon bibliografic*, vol. 5, Editura Muzicală, București, 2002, p. 21.

³ Mariana Kahane, *Memoriu de activitate științifică*, în dosarul *Activitate profesională și acte personale*, AIEF-ms-275-XXII, 1963.

⁴ Interviul integral se regăsește la pagina 168.

⁵ Memoriile de activitate au fost redactate de Mariana Kahane în anii 1963, 1965 și 1981, în scopul reintegrării sale în Uniunea Compozitorilor, din care fusese exclusă la un moment dat. Este posibil, așadar, ca informația să fi fost omisă intenționat în ele.

în lexiconul *Muzicieni din România*, Viorel Cosma a precizat o scurtă perioadă în care ea a fost profesoară de teorie la Conservatorul Alberto della Pergola din București (o instituție particulară care a găzduit numeroși elevi evrei), între anii 1948 și 1949⁶.

Un alt dezacord în istoricul parcursului său științific l-am întâlnit, în sursele consultate, și în ceea ce privește anul angajării în Institutul de Folclor. Toate, inclusiv memoriile sale de activitate, indică anul 1948. Informația este neobișnuită, întrucât Institutul s-a format abia un an mai târziu. În același interviu, Marian Lupașcu a povestit că Harry Brauner – cel care a înființat Institutul de Folclor și care era, la rândul său, evreu – a chemat-o pe Kahane în practică la Arhivă⁷ (după plecarea lui Constantin Brăiloiu din țară și după evenimentele din 1944, Arhiva – care funcționa ca o instituție de sine stătătoare – îi fusese încredințată lui Brauner). Este posibil, așadar, ca în elaborarea memoriilor de activitate etnomuzicologa să se fi raportat la acest moment.

Carierea sa de cercetător principal, în cadrul Institutului de Folclor, a însumat mai bine de 30 de ani (1949-1981). Pe parcursul celor trei decenii, Mariana Kahane a participat la numeroase culegeri de teren, în echipe interdisciplinare sau pe cont propriu. Unele dintre ele – cu caracter monografic – au fost desfășurate în perioade îndelungate de timp. Între acestea, cele mai importante și ample rămân: culegerea din satul Bătrâni, județul Prahova (realizată împreună cu Paula Carp, în care au cercetat noua creație de cântece populare); cea din Ținutul Pădurenilor, regiunea Hunedoara (condusă de Ovidiu Bîrlea și Emilia Comișel, în care Mariana Kahane a studiat inițial repertoriul cântecelor lirice, apoi pe cel nupțial); culegerile din Mărginimea Sibiului și Bihor (efectuate în colaborare cu Lucilia Georgescu-Stănculeanu, în care au cercetat repertoriile ceremoniale de șezătoare și clacă și genurile muzicii vocale bihorene);

⁶ Cosma, *Muzicieni din România. Lexicon bibliografic*, p. 21.

⁷ Perioada indicată de Marian Lupașcu însă – după absolvire – nu corespunde cu momentul înființării Institutului de Folclor.

și, nu în ultimul rând, culegerea din Oltenia subcarpatică (condusă de Mihai Pop), care a constituit baza mai multor studii și volume de autor ale Marianeii Kahane.

Cercetările sale în Oltenia au fost cu atât mai semnificative pentru etnomuzicologă, cu cât ele continuau drumurile deschise de Constantin Brăiloiu în aceeași regiune. Cunoscându-i și asimilându-i întreaga operă, Kahane a urmat principiile stabilite de el – de la metoda de culegere și până la transcrierea muzicală –, dar nu s-a sfiit să le și contrazică, atunci când nu se aplicau întocmai culturii muzicale populare studiate. Chiar dacă nu l-a cunoscut pe Brăiloiu, i-a purtat o admirație deosebită – fapt care se poate remarca în textele publicate și în manuscrisele din Arhiva Institutului, dedicate savantului.

În rândul folcloriștilor și etnomuzicologilor români, Mariana Kahane a rămas până astăzi un model. În interviurile pe care le-am realizat, foștii săi colegi și-au amintit-o cu plăcere și simpatie, și au descris-o ca fiind dedicată și pasionată de domeniu. Documentarea temeinică înainte de culegerea de teren, completarea riguroasă a fișelor de informații, selectarea inteligentă a materialului cules și acribia cu care verifica fiecare document înainte de a-l depune în arhivă reprezentau pașii fundamentali în cercetările sale. La acestea se adăuga o căldură afectivă și o naturalețe frapantă în modul de adresare către informatorii săi, de care se atașa incontestabil⁸.

Culegerile sale de teren s-au materializat într-un corpus impresionant de studii, articole și volume, în care transcrierile muzicale au reprezentat întotdeauna o latură semnificativă pentru înțelegerea și analiza materialului cercetat. Realizate în diferite maniere, în notație obișnuită, dar și sinoptică (cea preconizată de Constantin Brăiloiu), acestea dovedesc în plus abilitățile muzicale și minuția care o caracterizau pe etnomuzicologă. Între toate transcrierile muzicale din Arhiva Institutului, ele

⁸ În parcurgerea corpusului de manuscrise din fondul său arhivistic, am descoperit câteva scrisori primite de la informatori din satul Bătrâni, care dovedesc nerăbdarea lor de a se reîntâlni cu cercetătoarea.